

Útjelző 2007

A Bánsági Kárpát Egyesület 2007 évi eseménystára

Tisztuló elképzeléssel

Valamikor 2003 táján, többszöri próbálkozás után sikerült a Temes megyei civil szervezeteket egy laza, koordinatív jellegű szövetségbe (Civil Tanács) tömöríteni. Előtte is, utána még többször, hosszú délutánokat vitatkoztunk át a „mit, hogyan, miből” kérdéskörök feszegetése közepette, aminek mindannyiszor az lett a vége, hogy zsibbadó fejjel mentünk haza.

Amikor végre egy, a szervezkedés alapjának tekintett strukturális beosztást fogadott el a társaság, kicsit meglepően hatott számunkra, hogy bennünket (az ilyesmihez jobban értők) a „közösségépítő egyesületek” közé soroltak. Különösebben nem zavart ez a – kinézetében inkább – bürokratikus beskatulyázás, de furcsálottuk: „csupán ennyi lenne a súlyunk?” ...

Később – ahogyan szembesültünk az egyesület fenntartásának mindennapi gondjaival – lassan és mind jobban előtérbe került ez a követelmény: erős közösséget kell kialakítanunk, különben tavaszi virágsziromeső lesz a végzetünk – szép, de korai ... Végülis, bár messzemenően nem fedi teljesen tevékenységünk lényegét, jelenleg és még beláthatatlan ideig a közösségépítés lesz munkánk lényege.

Nem elég ugyanis tucatnyi új tagtársat toborozni egy-egy jól sikerült akció után, ha az illetők nem emberekhez hanem elvárásokhoz csatlakoznak. Ennek mindig az a vége, hogy szinte mindenki „kapni szeretne” valamit, ami még rosszabb „a pénzéért” és nem a tevékeny részvétel hajtja a közösség felé. Hagyjuk ezt a képletet a turisztikai cégek számára, nekik úgyis mindegy, hogy legközelebb ki száll fel az autóbuszra.

Legyen inkább egy „kemény magja” a csapatunknak – körülbelül 20 – 30 fő – akiket ennyi év után már baráti kapcsolatok fűznek egymáshoz és akik nemcsak a mellettük gyalogoló szokásait de képességeit, gondolatait is tudják. Ez nem elit, nem zártkörű társaság, ahogyan első látásra kinéz. Ennek ereje van, a példa értékénél fogva – ide érdemes tartozni, itt soha nem marad senki egyedül. Ez lehet a megoldás egy lassú de biztos számbeli gyarapodás érdekében.

Szegődjön mellénk túránk során, jöjjön el bárki rendezvényeinkre: mindenféle diszkrimináció nélkül fogadjuk a jelentkezőket és nem szabunk határidőt senkinek. Akkor dönt mindenki a csatlakozásról, vagy távolmaradásról, amikor akar: amint elég érvet összegyűjtött döntéséhez. Lehet, hogy olyan emberek mondanak nemet (vagy maradnak csupán vonzáskörünkben), akikről szentül meg vagyunk győződve, hogy közöttünk a helyük. Miért? Ne firtassuk! Mert biztosan akadnak olyanok is, akikről fel sem tételeztük a csatlakozást, mégis tevékeny, hasznos tagjai lesznek egyesületünknek. Ők az igazi nyereség!

Csak egy ily módon összeforrott és az egymás elfogadásán alapuló elvek szerint gyarapodó társaság képes közös elveket vallani és közös célokat megvalósítani. Csak ha ilyenek vagyunk, csak akkor lehetséges számukra az EKE értékek maradéktalan elfogadása. Mert a Természetjárás – Honismeret – Környezetvédelem megfogalmazott hármas egysége már régen túlnőtt egy jelszó jelentőségén. Meghatározza helyünket a világban és nemesíti szándékainkat.

Végül pedig ne feledjük, hogy a közös tevékenység hatványoz! Az egyesület ereje mindig több tagjai erejének összegénél!

(- és)

Zarándoklat a bánsági EKE-sek “szent hegyéhez”

Január első hetében újabb nyolctagú básági EKE-s indult a Szárkő (Țarcu) kétezer métert meghaladó ormainak meghódítására. Az időjárás ezúttal nem volt kegyes a hegymászókkal, így a Szárkő-túrák történetében először fordult elő, hogy a Balázs István földrajztanár vezette csapat nem jutott fel a bánsági havasok legmagasabb csúcsára, de egy 2006 méteres csúcsot azért a sűrű ködben és 60 km/h-ás ellenszélben is elértek.

A csapat néhány tagja “összkomfortos”, három személy befogadására alkalmas jégkunyhót is épített, a Cuntu meteorológiai állomás közelében. Az EKE-sek következő Szárkő-túrájára február elején került sor, ezúttal 4 résztvevővel.

Pataki Zoltán

Amerre Bem apó járt

A Szárkőhavas, mint a Szörényi Havasok része – melyet a Retyezáttal illetve a Godján Hegységekkel együtt alkot – nemcsak a turistaösvényei által nyújtott kiváló turalehetőségek miatt fontos nekünk. Jelentős vonzerő számunkra, hogy Bem József ezeken a hegyvonulatokon át keresett és talált magának szabadulást hozó útvonalat, azon szerencsétlen kimenetelű temesvári csata után. Ezért, mindig fokozott érdeklődéssel fürkesszük a több mint 2000 méter magasságokon átkanyargó ösvényeket, valahányszor erre vezet valamelyik kirándulásunk.

Bem apó, miután újólág már nem tudta feltámasztani a harci kedvet a Déva környékére visszaszorult maradék forradalmi honvédcsoportok körében, kénytelen volt Törökország felé venni útját. Arad felé már nem mehetett, Temesvár irányába még annyira sem. Így aztán a Ruszkahavas útvesztőin átkelve, Ruszkabányát érintve: Karánsebes lett úticélja, hogy aztán onnan jusson el Orsováig, az Dunához.

Nándorhegy előtt azonban hírt vette, hogy az osztrák csapatok előőrsei már elérték Karánsebest, ezért egy hirtelen elhatározással bevette magát a déli irányba vezető Bistra Mărului patak völgyébe, amerre akkoriban vad, hegyi pásztornépek uralták a vidéket.

Kalandos napok után – miközben kiszabadították a szintén erre menekülő Kmetty tábornokot és társait az őket fogvatartó és életükre törő haramiak kezéből (lásd *Paszthory Endre honvéd tüzér főhadnagy* illetve *Platthy Gy. honvéd őrnagy* emlékiratait) – Bem tábornok és kísérete nekivágott a “szörnyű magos, kopasz(!), köves hegyek”-nek.

Sokáig azt hittük, – az általunk ismert forrásanyagok alapján – hogy az útleírásokban rendszeresen szereplő Vercsorova (Virciorova) település azonos a ma is létező, Karánsebestől délkeleti irányban, alig 20 km-re meghúzóódó faluval. Ebben az esetben Bem-ék útvonala éppen ott (vagy nagyon közel) vezethetett el, ahol most a Cuntu meteorológiai állomás áll, kedvenc táborhelyünk !

El is játszottunk a gondolattal, hogy talán ők is abból a forrásból merítették vizet, ahonnan mi is töltögetjük kulacsainkat. És ez a feltevés elnyomta a logikus tisztánlátást mely szerint észszerűtlen cselekedett lett volna egy képzett katonától (miután újabb két nap késést összeszedtek), épp arra menni ahol már biztosan nyüzsgött az ellenség ...

A talányt egy újabb emlékirat felfedezése oldotta meg. *László Károly mérnök, 1848–49-es tüzér hadnagy* írása egyértelműen és világosan tudatja velünk, hogy a menekülő csapat 1949 augusztus 23-án a meredek hegyi ösvényeken leereszkedvén, délután megérkezett “Baja de Râma” városába. Nos, ez nem más mint Baia de Aramă (Rézbánya), a Mehádiai hegység mindmáig legnagyobb települése. Innen mentek aztán Bem apó és kísérete le a Dunához, “Thurnba” (vagyis Turnu Severin-be, magyarul Szörényvár-ba). Most már csak Vercsorova hiányzott !

És nem kellett sokáig keresgélni, csak egy megfelelően régi térképet előkotorni, melyeken még szerepelnek a vaskapui vízierőmű megépítése nyomán hullámsírbá vetett települések. Igen, létezett egy második Vercsorova ! Többek között vasúti határállomás volt a román oldalon, az impériumváltásig. Ma a “Gura Văii” vasúti megálló áll itt magányosan a Duna partján.

Mindezek ismeretében, a legvalószínűbb menekülési útvonal a következő lehetett.

A Bistra Mărului patak völgyének felső szakaszán rátértek, a még ma is egyik legismertebb pásztorútra, mely a Nedeia hegylábon halad egészen a Szárkő főgerincéig. Innen a Șuculeț nyergen keresztül átmentek a Prislop hegyvonulatra, mely a Szárkőhavast összeköti a Godján hegységgel. Ez utóbbi havas gerincén volt az Osztrák-Török országhatár, ahová igyekeztek. Innen leereszkedve, a Cserna folyó völgyében már vártak rájuk a török határőrök, akik elvezették őket Baia de Aramă városába, majd egészen a Duna partján fekvő Vercsorova településig. Innen indultak Törökönba, kisebb csapatokra szakadva, külön-külön és különböző helyen átkelve a Dunán ...

Illés Mihály

Mint Cho Oyu felett a Hold

Elkíséri a hegymásztó a hegy látványa, ott lapul gondolatai mögött, követi élete végéig. Előttörekszik konokul valahányszor mesélni kezd róla – úgy ahogy utoljára látta, ahogyan se fénykép se film önmagában visszaadni nem tudhatja. Szerencsés hallgatóság az, amely úgy ismerkedhet a hegygel, hogy egyúttal azzal az emberrel is találkozhat aki egyedüli tulajdonosa ennek a megfoghatatlan örökségnek.

Rövid időn belül, kétszer (január 25-én majd február 22-én) rendezett az EKE Bánsági Osztálya olyan vetítéses előadást ahol rendkívüli hegymászói teljesítmények kerültek bemutatásra. Először Török Zsolt kalauzolta a Himalája szédítő tájaira – annak is legmagasabb régiói felé – az egybegyűlteket. Zsolt barátunk az első aradi hegymászó aki feljutott 8000 méter magasságba, miközben a világ hatodik legmagasabb csúcsaként számon tartott Cho-Oyu (8201 m) meghódítására indult.

Ezután pedig, Szabó András mesélt nekünk vetített képei segítségével egy 2004-es, a Svájci Alpokban eltöltött emlékezetes hónap hegymászó eredményeiről, melynek kiemelkedő eseményét az Eiger északi falának megmászása jelentette. Az Eiger az Alpok legnagyobb fala a maga 1800 méterével. Európában az utolsó "Nagy alpesi probléma" volt ennek a falnak a megmászása, amely csak 1938-ban sikerült egy négyfős német csapatnak. Előtte is, utána is sokan haltak meg az Eigeren. A mászást a különleges mikroklíma és a folyamatosan hulló kövek külön nehezítik. Magyarországról csupán egy 3 fős csapat mászta meg, Romániából 8 ember.

Mindkét előadásra a Temesvári Bartók Béla líceum médiatermében került sor, az iskola földrajz-katedrájával közös rendezésben. Előadásenként 60 – 70 diák, egyesületi tag és érdeklődő szimpatizáns követte végig a bemutatókat. (I.M.)

Januári kiruccanás

Hogy hírül vettük hegymászó barátaink hétvégi terveit, meg hogy az évszakra egyáltalán nem jellemző, szípkázóan szép idő ígérkezett – január 14-én kiskocsiba vágtuk magunkat és átautóztunk Temesvárról Lippára majd onnan is tovább, az aradi alpinisták máriaradnai mászófalainak megtekintése céljából. Ott dolgoztak már – ígéretükhöz híven – Szabó András és Milka Zsolt a legújabb gyakorló útvonalak kiépítésén. És ha már ott voltunk, már csak vitézségből is, kipróbáltuk az egészen frissen létesített pályákat: kezdő és "nosztalgia" szinten ...

Természetesen, a napot szalonasütéssel valamint ötlebörzénk felfrissítésével zártuk.

Az első "köteles" lépések

STRATÉGIA - 2007

Összegyűjtve, rendszerezve és megsűrve a felmerülő ötleteket – nagyjából összeállt ezidőre egy, minden nagyképűséget nélkülöző – „stratégiának” is beillő feladatsor. Lehet-e megvalósítani egyetlen év alatt, érdemes-e sietni vele – ez mind még a jövő kérdése.

Egyetlen dolog biztos: a lista folyamatosan kiegészíthető arra érdemes javaslatokkal !

Célkitűzések	Eszközök	Megvalósítási példák
1. A közösség erősítése	a.) Minél több tag számára, többnapos együttléteket biztosító rendezvények	Nyári tábor Közös szilveszterezés egy menedékházban
	b.) Turistaösvények fejlesztése	A Ruzska-havasokban megfestett jelzések térképezése és útjelzőkkel való ellátása (kizárólag a tagság által)
		A Dognácskai hegység útvonalainak felderítése
	c.) Díjazott teljesítménytúrák kiírása	Marosmenti kerékpártúra (40 km végig a védőgáton) és/vagy kajaktúra a Maroson
		Molnár Kornél Árpád emléktúra (A Buhuj barlang környékén)
2. A tagság létszámának növelése	a.) Népszerűsítő előadások és fényképkiallítások szervezése reprezentatív intézményekben	Erőss Zsolt, Török Zsolt, Szabó András, Milka Zsolt, Siska Szabó Zoltán és még sokan mások ...
	b.) Nyílt túrák szervezése	Évi egy autóbussz kirándulás
		Három, egynapos kirándulás
		Két könnyed (sátorozással egybekötött), kétnapos túra
	c.) Díjazott ifjúsági versenyek rendezése	Tájfutás Alkotói versenyek (honismereti és fotóművészeti kategóriákban)
3. Anyagi háttér biztosítása	a.) Tagsági díjakból	Következetesen, határidőre
	b.) 2 % - ok begyűjtéséből	Szélesebb körben, reklámozva
	c.) Pályázatok útján	Kevesebbet, de jobban markolva
	d.) EKE „ereklyék” értékesítése	Polók, jelvények, kiadványok
4. Az egyesület társadalmi elismerésének erősítése	a.) Dokumentált eredményeink népszerűsítése a médiákban	Megjelölt turistautak leírása Bemutató füzetek szerkesztése, valamint terjesztése
	b.) Internetes honlapon	Esetleg felújítható
	c.) Az „Útjelző” által	Több szerző bevonásával
5. Az egyesület jogi státusának szilárdítása	a.) Önálló turista egyesületté való átalakulás	Bánsági Kárpát Egyesület (Új, áttekinthetőbb és pragmatikusabb alapszabállyal és működési szabállyal)
	b.) Csatlakozás országos turistaszervezetekhez	Elsősorban az Erdélyi Kárpát Egyesület – mint szövetség – jöhet számításba

Túra, túra, túra ! – I.

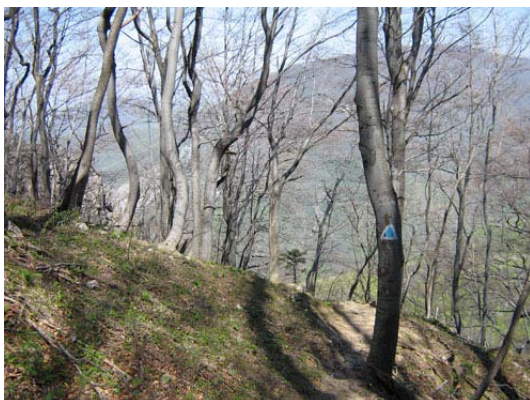
Korán tavaszodott az idén Bánságban. Az alacsonyabb hegyeken – a dombvidékről nem is beszélve – már február végétől „szaraz” lábbal járhatott-kelhetett a túrázó, se hó se sár nem nehezítette a dolgát. Ki is használtuk rendesen ezt a periódust, szinte minden héten kirándultunk.

A lippai dombság talán a hozzánk legközelebb eső hepe-hupa, ahol kedvünkre kigyalogolhatjuk magunkat. A vidék tudora Sztupár Zoli, aki minden berket, rektyést, kiszáradt patakmedret és sehová sem vezető zsákutcát ismer errefelé. Gondolkodás nélkül szoktuk rábízni magunkat ...

A Boksánbánya környéki magaslatokig „csak alig” 80 kilométert kell vonatoznunk, mégis ez a Temesvárhoz legközelebb fekvő – az 500 métert meghaladó, ezért – hegységnek tekinthető, erdővel borított és viszonylag szabadon bebarangolható túraterep. Évente többször is kiruccanunk ide – Szántó Dénes vezetésével, akár a Berzava folyótól északra, vagy az attól délre húzódó Dognácskai hegyek közé – az egykor híres bányavidékre ...

Általában kerüljük a politikusok által kedvelt és kisajátított megemlékezéseket, ezért az idén március 17-én szombaton róttuk le kegyeletünket a '48-as hősök emléke előtt. Aradra látogattunk, ahol Stefanov Titi bácsi és Siska Zoli kalauzolt bennünket a szabadságszobortól, a vesztőhelyig ...

Az Oravicától délre fekvő Csiklóbánya valamint Szakalár környékére Sörös Laci unszolására, na meg a mindent elöntő és káprázatos napsütés hívására – egy kicsit háztűznézőbe is – mentünk, jutalmunk pedig a Rol nevű hegy lőn, rendkívül változatos kínálatával. Igazán kár, hogy az egyébként jól megfestett turistajelek csak a helybélieknek mondanak valamit, térképen nem szerepelnek, útjelzők sincsenek ...

Csoki pillanatai

Milka Zsoltot, egyesületünk újdonsült alelnökét illeti a „Csoki” becenév, baráti, illetve „kárpátos” körökben. Még annak idején a Kaukázusról tartott vetítéses előadása kapcsán győződhattunk meg először arról, hogy nem csak merész célokat maga elé kitűző és azokat konokul teljesítő tagtárssal gyarapodtunk. Zsolt elkötelezetten híve a természetjárás erejével okító és nevelő tevékenységnek. Élményeit és megszerzett tudását éppen ezért nagy kedvvel osztja meg alkalmanként hallgatóságával.

Az idén az Erdélyi Alpok-nak is nevezett Fogarasi havasokról és a Retyezátról tartott előadást Temesváron, a már megszokott líceumi környezetben, külön hangsúlyozva ifjú közönsége előtt, hogy lám, van a közelben is kalandos túrákra alkalmas hely ...

Április 13 és 15 között maroknyi bánsági csapattal részt vett a Bihari EKE által szervezett Czárán Gyula teljesítménytúrán, ahol a 40 kilométeres távon második helyezést ért el (lásd az alábbi felvételen). Október 14-én sikeresen futotta végig a Temesváron megrendezett marathoni versenyt. Ez utóbbi élményéről, olvassuk inkább saját beszámolóját:

“Hát megcselekedtük ...

Vasárnap reggel kilenc órákor, kétszáznál több futó gyülekezett a startot jelző felfújható kapu környékén. A rajtszám és az azonosító chip átvétele után (hiába XXI. század ...) melegítésre fogtuk a dolgot, hiszen meglehetősen hideg volt a reggel. Persze rögtön meg is húztam a jobb lovaglőizmomat. Kellemes baráti, sorstársi viszony uralkodott a versenyzők között, jó volt ott lenni, közöttük. Az egyedüli szépséghiba, az a romló egészségi állapotom. Már három napja fáj a torkom és taknyolódok. Félek, hogy nem tudom végigfutni.

Tíz órákor rövid beszéd – amiből semmit sem hallottam – majd eldőrdült a startpisztoly. Hát elkezdődött ... Lassan, ésszel futok, nem hagyom, hogy elvigyen a hullám. Vannak akik rohannak ... később lemaradtak ...

Első tíz kilométer. Tökéletesen tartom a tervet. Szinte másodpercre pontosan az otthon eltervezett 55 percet futom. Hideg van de élvezem. Süt a nap, a nátha sem gyötör, bár a kezemben szorongatott zsepkendő lassan megtelik. De legalább nem köhögök.

Következő tíz ... Beállok egy horvát és egy amerikai versenyző mögé. Nagyon jól összepasszol a ritmusunk. Nem érzek fáradtságot, jól megy. Kicsit túl gyorsan is futok. 51 perc alatt tettem meg ezt a tizest. Négy percel gyorsabban. (Hiba volt ... hiába nincs akkora tapasztalatom ...)

Harmadik tizes. A félmaratonos mezőnyt letérik a finishez, mi futunk még egy kört. A maratoni mezőny szét szakad. Se előttem, se mögöttem senki. Útkeresztződés (az iránytűs - szökőkút). A rendőr minden autót leállít én meg kocogok közöttük ... nagyon csúnyán néznek. Jól vagyok, tényleg nem unom, nem érzek fáradtságot. Második keresztződés (az üvegépületnél) ugyanaz a helyzet. Beérek egy magyar srácot. Megkínálom energiáitallal. Iszik, nagyon hálás, vállonvereget, futok tovább. 56 perc alatt futom a harmadik tizest. Összesen két óra negyvenegy perce futok.

Még tizenkettő ... Valami nem stimmel ... lassulok ... A harmadik harmadik kilométernél kezdék bekrepálni ... A gyomrom kavarog, ittam egy pohár hideg vizet, vajon azért ???... Utolér egy amerikai ... De ő se valami fitt ... Lassulok ... nehezen telnek a kilométerek ... várom a negyvenes feliratot ... meglep amikor a 38-ast látom kiírva ... még négy kilométer.

Ott a negyven kilométert jelző felirat. Egy óra kilenc perc alatt tettem meg a negyedik tizest ... lassú vagy Batman ... Már közel a vége ... lelkiileg is helyrejövök, bár nem nagyon gyorsul a tempóm ...

Utolsó két km, 17 perc alatt ... pedig a végén sprinteltem is ... összesen 4 óra 7 perc 14 másodperc. Nem vagyok csalódott, pedig négy alatt szerettem volna ...

Beérkezem ... meg sem állok ... úgy szaladnak utánam, hogy kezembe adják az érmet. Be kell ülnöm az autóba, ott meleg van ... fázom ... Klaudia megijed ... megnyugtatom, hogy a Kaukázusban rosszabbul is voltam. Iszom, fekszem, majd megnézzük az eredményhirdetést.

Hát röviden, velősen ennyit az agóniáról. Érdekes tapasztalat volt, és most, hogy aludtam, ettem, ittam már nem is gondolom, hogy soha többé ...”

Első természetfotó pályázatunk

2007 április 20-án - a Bartók Béla Iskolanapok díjkiosztó ünnepsége előtt került sor az Erdélyi Kárpát Egyesület Bánsági Osztálya által, gimnáziumi és középiskolás tanulók számára meghirdetett első természetfotó-versenyünk kiértékelésére. Siska Szabó Zoltán aradi természetfotósnak, a zsűri elnökének az elbírálás kritériumait is vázoló rövid ismertetője után a következőket részesítettük jutalomban:

Tájfotó kategória:

I. Díj - Sebők Alex Edi - Oltárkö – Bartók Béla Líceum, Temesvár

II. Díj - Kiss Árpád - Királykö – Bartók Béla Líceum, Temesvár

III. Díj - Haller Renáta - Vízesés – Csíky Gergely Iskolacsoport, Arad

Dícséret - Rechesan Gabriel - Zöldelő természet – Bartók Béla Líceum, Temesvár

Állatvilág kategória:

I. Díj - Virginás Tar Ágnes – Vérengző vadállat – Bartók Béla Líceum, Temesvár

II. Díj - Kecskés Edina - Szárnyalás – Csíky Gergely Iskolacsoport, Arad

III. Díj - Ferenczi Nándor - Katicabogár szállj fel – Aurel Vlaicu Ált. Iskola, Arad

Növényvilág kategória:

I. Díj - Molnár László - Piros rózsa – Moise Nicoară Líceum, Arad

II. Díj - Kiss Árpád - Természet újjáéledése – Bartók Béla Líceum, Temesvár

III. Díj - nem került kiosztásra

Túra, túra, túra ! – II.

Meglepődni nem szoktunk az évszakok váltakozásán – amint azt pedig sokan megcselekszik manapság – ezért teljes erőbedobással lendültünk neki a nyári hónapoknak. Türtük a déli forróságot, élveztük a vizivilág hús ajándékát, vagy egyenesen belemenekültünk a lágy éjszakák sejtemes világába.

A „legyünk humorunknál” jegyében indult átfogó be- és előkerítő túraműveletek után – miközben a gyalogos illetve kerékpáros csoportok többször is elkerülték egymást – végre találkoztunk a Hidasligeti iszapvulkánok környékén és megpihenhettünk ... Történt mindez még áprilisban, az első „igazi nyári” napon: hiába, ebben az évben minden hamarabb kezdődött !

Valahányszor Kalácsafördő felé indulunk, tudjuk hogy ez nem más mint egy fák közé bújtatott, kopott telephely pavilonokkal, fürdőhelyiségekkel és egy takaros kápolnával, ahol a névtelenségbe burklódzva már évtizedek óta próbálják az istenadta termálvizet reumatikus fájdalmak kezelésére hasznosítani. De van aszomszédságában egy strand és innen a legjobb megközelíteni a Temeskenéz határában kialakított madárrezervátumot, melynek nem titkolt küldetése, hogy megőrizzen valamit a temesközi alföldre egykoron annyira jellemző mocsárvilágból.

Az idén nyáron egyszerre rendezték meg a Jimbo-Blues zenei fesztivált és a kerékpárosok találkozóját Zombolyán. Kitűnő alkalom volt számunkra, hogy előbb letekerjünk 42 kilométert, hogy ebéd után elfogyasszuk megérdemelt söreinket, késő délután pedig beüljünk a nézőtérre finom dzsesszmuzsikát hallgatni. Éjfél után sátorbabúzás, másnap délelőtt látogatás a város termálstrandján, illetve hazautazás volt a további program. Tetszett !

Pancsoló kedvünk lankadatlan volt egész nyáron, ami egyáltalán nem számít túlkapasnak a bánsági kánikula ismeretében. A Dognácskai hegyek kellős közepén is találunk ha kell, hűsölési alkalmat kedves túracélpontunk, a Vertópia tó tiszta vizében. Jöttünk Vaskőről a Gruescu közetmúzeumtól és Boksabánya felé vezető utunkon áltunk meg ebédelni a tó partján. Körös-körül hegyek, másoknak is tudjuk ajánlani ...

Egyesületünk jogi önállósítása

MIÉRT VOLT ERRE SZÜKSÉG ?

- Osztályként nem lehetett és nem is volt saját alapszabályzatunk
- Működésünknek a szövetségi alapszabályzat adott irányt, összesen 27 sorban
- A Bánsági Osztály mindmáig nincsen megnevezve a szövetségi alapszabályzat osztályokat felsoroló paragrafusában
- Időközben a legtöbb, egykori osztály is önállósult jogilag és ma már csak hallgatólagosan, formálisan nevezik őket osztályoknak
- Mindez sokszori és kínos helyzetbe hozott bennünket a hatóságokkal és más szervezetekkel való együttműködésünk során (például pályázatok benyújtásakor)
- Ráadásul: semmilyen tulajdonunk fölött – törvény szerint – nem rendelkezünk volna önállóan, mivel a szövetségi közgyűlés minden osztályt felülbírálnak ...

Ezért 2007 folyamán, egyesületünk vezetőségének három tagja (Illés Mihály, Pataki Zoltán és Sörös László) végrehajtotta legutóbbi közgyűlésünk idevágó határozatát:

- Bejegyeztettük és kiépítettük az egyesület új jogi státuszát

Egyesületünk hivatalos neve – 2007 július 4-ike óta: **ASOCIAȚIA CARPATINĂ BĂNĂȚEANĂ – BÁNSÁGI KÁRPÁT EGYESÜLET – BANATISCHER KARPATEN-VEREIN**

Bankszámlánk: Banca Transilvania
RO20 BTRL 0360 1205 D944 49XX

Egyesületünk továbbra is az országos szövetségként elismert, Kolozsvár székhelyű Erdélyi Kárpát Egyesület társszervezeteként működik.

Pecsétünk:

Címerünk:

Elemei a következő jelentéssel bírnak:

- A pajzs felső részében az erdőborította és alpesi hegyek, fölöttük szélrózsával, az egyesület tagságának a természetjárás, a hegyturizmus valamint a vakmerő turisztikai teljesítmények iránti érdeklődését jelképezik.
- A középső részben látható várfokosor a honismeret, valamint a kulturális és történelmi hagyaték ápolása iránti elkötelezettséget szimbolizálja.
- Alól, a zöld mezőben futó folyót jelképező kék színű hullámvonalra helyezett gyopárvirág, az egyesület tagjainak szerepvállalási készségét jelzi a természetes valamint az emberi környezet megismerésének és megóvásának érdekében.

Pataki Zoli tudósításai

Újságíróként jártas az írott és elektronikus sajtó berkeiben, ezért Zoli barátunk könnyen helyez el egy-egy EKE-pöttyös kakukktójást az arra éppen megfelelő helyi vagy regionális lapban, biztosítva számunkra a korrekt – elsőkézből származó – publicitást.

**Az EKÉ-sek sikeres
Krassó-Komárnik túrája**

Június 29 – július 2. között összesen 15 aradi, temesvári, budapesti és melbourne-i kiránduló, meg egy fekete kutya vett részt az EKE Bánsági Osztálya idei legsikerültebb túrasorozatán.

A sátoztáort, gyönyörű időben a Komárnik-i cseppkőbarlang közvetlen közelében, ideális helyen verte fel a csapat.

Szombaton mindjárt egy kemény, 23 kilométeres gyalogtúrán vettek részt, az egykori Resicabánya – Anina ipari vasútvonal nyomvonalán, a Mărgăreș motelig és vissza.

Vasárnap izgalmas barlanglátogatás, majd délután újabb túra a Komárnik és Krassó patakok mentén.

Az utolsó túranapra maradt a Krassó-szoros bejárható szakasza és a visszatérés Temesvár felé.

A túrákat táboztúz mellett eltöltött, hosszú beszélgetésekkel és sakkcsatákkal fűszerezett esték tették felejthetetlené.

P.Z.

**Székely várakat hódítottak meg
a bánsági EKÉ-sek**

Népes bánsági turistacsoport vett részt augusztus első hetében, a Maros megyei Vármezőn az Erdélyi Kárpát Egyesület XVI. alkalommal megszervezett Vándortáborában.

Illés Mihály bánsági EKE elnök és társai több mint ezer hazai és magyarországi természetbaráttal együtt fedezték fel a Nyárád-menti székely települések kulturális és természeti kincseit, megmászták a Nagymező havast, a Bucsint, a Bekecs- és Répás-tetőt, bejárták a Sóvidék nevezetességeit, illetve „meghódították” a lerombolt és szinte már feledésbe merült legendás székely várakat.

Közben a Bánsági Kárpát Egyesület tagjai népzenét, népitáncot, rovásírást tanultak, sportvetélkedőn vettek részt – Buse Róbert, megnyerte a terepfutás ifjúsági korosztályú versenyét. A záró- és díjkiosztó ünnepségen felejthetetlen élményt nyújtott a Nyárádmogyorósi Hagyományörző csoport fellépése. (p.z.)

Túra, túra, túra ! – III.

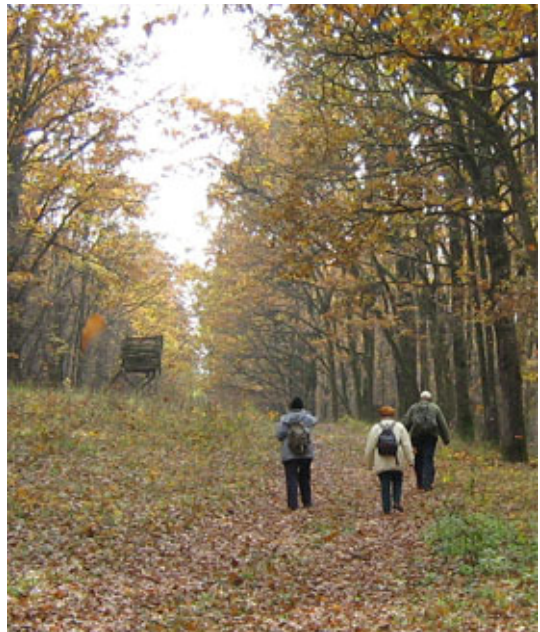
Éjszakai túra után „édes” a pihenés, vagy csak túl nehéz néhány órnyi szabad ég alatt megejtett alvás után felállni ... A Kecskés csúcs alatt készült fotó nem képes visszaadni az éppen átvészelt órák viszontagságait, azt viszont igen, hogy vídamság a legjobb gyógyszer bőrig ázásra, didergésre ...

Lassan kesztyűs kézzel nyúl az ember bringájához és elkel a mellény is, mihelyt lehull az első októberi dér. Szín pompás őszi mutatványaiért mindig érdemes felkeresni az Újbázoson (régebbi nevén Határpusztá) létesített arborétumot. Elhanyagolt állapotában is a fát ültető ember magasabbrendűségét hirdeti. Nekünk csak kétszer 18 kilométer.

Ahol vadászok állítanak magaslest, ott fokozott óvatossággal kel kirándulni. A Saroltavárat szinte minden oldalról „ostrom” alatt tartó erdőségek pedig úgy vészelték át az agrárforradalmat, hogy mindig is voltak „uraságok” akiknek fontosabb volt lesben állni mint néhány hektárnyi búzatermással dicsekedni. És amíg a „nyúlnak nincsen puskája” alapigazságra épülő sportszerű vadírtás folyik, nincsen is mitől féltünk ... a fákat.

Ottjártunkkor lövésre nem kellett rezzennünk és vaddisznók sem keresztetkértek utunkat. Ősz volt, igazi november eleji ős: bágyadt napsütéssel, fotózkodni vágyó, minduntalan a tisztásokon keresztülvágtató őzekkel. Digitális vadászat lett belőle !

GPS koordinátákra hagyatkozva idültünk, mégis a magunk tapasztalata alapján jutottunk el a méla ködben Máriaradnától a Solymosi várig. Az első hótaposó túránk december elején, bemelegítő volt merész 2008-as terveinkhez. Lassan kialakítjuk elképzelésünket egy, a geoládás helyszínekövetés nekünk tetsző, működési területünket egybefogó rendszer létrehozásáról.

Egy rendkívüli életút

Déchy Mór 1851-ben Pesten született. Temesváron járt a piarista gimnáziumba, majd jogot, geológiát és földrajzt tanult a pesti és bécsi egyetemeken.

Már egyetemi hallgatóként részt vett az Alpokat feltáró tudományos hegymászó túrákon. Később célul tűzte ki Európa legmagasabb hegységeinek feltárását. Megmászta a Magas-Tátrát, az Erdélyi havasokat, a Dinári Alpokat, a Pireneusokat és Norvégia hegységeit. Eljutott Észak Afrikába is, ahol az Atlasz hegységet mászta meg. Geológiai, geográfiai, orográfiai (hegyrajzi), biológiai, glaciológiai, meteorológiai megfigyeléseit, tapasztalatait alpesi egyletek és geográfiai társulatok kiadványaiban jelentette meg.

1872-ben részt vett a Magyar Földrajzi Társaság megalapításában. Élete végéig a társaság választmányi tagjaként, majd tisztségviselőjeként segítette a geográfia ügyét. A Magyarhoni Földtani Társulatnak 1875 óta volt rendes tagja.

1879-ben indult első ázsiai utazására. Eljutott Dardzsilingbe Kőrösi Csoma Sándor sírjához, ám eredeti célja az volt, hogy Indiából a Himalája hegyláncain átkelve jusson Tibetbe. Az egészségtelen klímájú Terai övezetben megkapta a maláriát. Hat hétig élet-halál között gyötörte a trópusi láz.

Fő érdeme a Kaukázus felderítése és ismertetése. 1884–1902 között hét utazást tett a Kaukázusba, neves magyar szaktudósok, mint Lojka Hugó és Hollós László botanikus, Schafarzik Ferenc, Papp Károly és Laczkó Dezső geológus társaságában. 1884-ben mászta meg a Kaukázus és egyben Európa legmagasabb csúcsát, az Elbruszt (5642 méter), 1886-ban pedig bejárta a hegység 1280 km-es főgerincét. Ő tette közzé a Kaukázus gleccservilágának, vízrajzának, felszíni formáinak alapos ismertetését, valamint a hatalmas hegységrendszer első részletes és megbízható térképét. Háromkötetes műve 1905 és 1907 között Berlinben jelent meg németül.

Számos cikke jelent meg a magyarországi és külföldi földrajzi és turista folyóiratokban. Alpinista jellegű fényképfelvételei magas művészi és technikai szintet képviselnek és világviszonylatban is úttörő jellegűek.

Déchy Mór élete utolsó időszakában felemelte szavát a természetvédelem ügyében, és sürgette Magyarország első nemzeti parkjának létrehozását. Életműve alapján 1909-ban lett a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. A berlini, párizsi, szentpétervári, bécsi, római, brüsszeli, amszterdami és madridi földrajzi társaságok tagjukká, illetve levelező tagjukká választották. Részt vett az Magyarországi Kárpát Egyesület megalapításában, tagja volt a Club Alpin Francais, a Club Alpino Italiano szervezeteknek és az Erdélyi Kárpát Egyesületnek. A londoni székhelyű Royal Geographical Society tiszteletbeli tagjává választotta. A kolozsvári egyetemen tiszteletbeli doktorrá fogadták. Tevékenységét számos magas állami kitüntetéssel méltányolták.

Kaukázusi utazásainak gazdag néprajzi és természetrajzi gyűjteményét a Magyar Nemzeti Múzeumnak és a Földtani Intézetnek adományozta. Tudományos könyvtárát a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Földrajzi Intézete őrzi. Személyes hagyatéka, kéziratai, naplói, feljegyzései a második világháború során sajnálatos módon elkallódtak. Budapesten hunyt el 1917 február 8-án. Sírja a Nemzeti Panteonban, a Kerepesi temetőben található.

Egyesületünk fontos kezdeményezése volt 2007-ben az a NCA-hoz benyújtott és elnyert pályázat (Gonda István munkája), melynek során Déchy Mór emléktáblák temesvári felállítását céloztuk meg. Az akció során a szegedi Dugonics András Alapítvánnyal társultunk.

A márványtáblák három nyelven (a magyaron kívül, románul és németül) – Temesváron készültek. Remélhetőleg 2008-ban sikerül elhelyeznünk és felavatnunk őket ...

Útjelző – A Bánsági Kárpát Egyesület ismertetője

*** Szerkeszti: Illés Mihály ***

www.ekeban.ro e - mail: utjelzo@ekeban.ro